

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою РДГУ
Протокол № 7 від 25 серпня 2020 р.

Голова Вченої ради РДГУ

 проф. Р.М. Постоловський

ПОЛОЖЕННЯ
про вибір дисциплін та формування індивідуальної
освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти

Рівне-2020

ПОЛОЖЕННЯ
про вибір дисциплін та формування індивідуальної освітньої траєкторії
здобувачів вищої освіти
Рівненського державного гуманітарного університету

Введено в дію
рішенням Вченої ради
Рівненського державного
гуманітарного університету
від «25» серпня 2020 р.
Протокол № 7

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету ґрунтується на засадах студентоцентрованого підходу і вільного творчого навчання і дозволяє студентам орієнтуватись на індивідуальні можливості та запити, розуміння свого місця в майбутній професійній діяльності, підвищення своєї конкурентоспроможності на ринку праці.

1.2. Це Положення розроблено з урахуванням статті 62 Закону України «Про вищу освіту», концептуальних засад Положення про організацію освітнього процесу в Рівненському державному гуманітарному університеті (далі – Університет), схваленого рішенням вченої ради від 25.10.2018 (протокол №9), Положення про навчальний план для здобувачів вищої освіти у Рівненському державному гуманітарному університеті , схваленого рішенням вченої ради від 30.01.2020 (протокол № 1), Положення про реалізацію права на академічну мобільність РДГУ, схваленого рішенням вченої ради від 28.11.2019 (протокол №10) .

1.3. Цим Положенням визначається процес формування індивідуальної освітньої траєкторії та механізми її реалізації, в тому числі процедура обрання та подальшого вивчення здобувачами вищої освіти Університету вибіркового навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, здійснення контролю за результатами навчання за обраними дисциплінами.

1.4. Індивідуальна освітня траєкторія – це персональний шлях реалізації особистісного потенціалу кожного студента Рівненського державного гуманітарного університету для досягнення певного рівня компетентності, визначеного стандартом освіти, в умовах власної відповідальності та власного бажання. Особистісний потенціал студента – це сукупність власних інтересів, навчальних можливостей та його пізнавальних, творчих, комунікативних, дослідницьких здібностей. Процес виявлення, реалізації і розвитку цих здібностей студентів відбувається в ході освітнього руху студентів по індивідуальних траєкторіях навчання.

1.5. Дія цього Положення поширюється на студентів, які навчаються за освітніми програмами та навчальними планами першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівня вищої освіти, укладеними з урахуванням

законодавства про освіту та затвердженими рішеннями вченої ради Університету.

2. ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ

2.1. Метою формування індивідуальної освітньої траєкторії є орієнтація на індивідуальні можливості і запити студентів, здатність до пошуку і засвоєння нових знань, ухвалення нестандартних та відповідальних рішень у сфері своєї професійної діяльності, постійного підвищення власної конкурентоспроможності на ринку праці.

2.2. Процес формування індивідуальної освітньої траєкторії передбачає:

- аналіз навчального плану спеціальності;
- ознайомлення з анотаціями дисциплін, які входять до навчального плану;
- аналіз компетентностей, які формуються у процесі вивчення конкретних дисциплін, та варіанти їх розширення;
- аналіз інформаційно-комунікаційних можливостей студента;
- аналіз усвідомленості своєї перспективи і можливості активної участі у власній освіті;
- ознайомлення студента з можливостями гнучкості і динамічності освітньої програми відповідно до вимог ринку праці;
- можливість індивідуалізації і творчого складника у процесі навчання;
- участь у тренінгах для здобувачів вищої освіти (Положення про проведення тренінгів для здобувачів вищої освіти РДГУ).

2.3. Формування індивідуальної освітньої траєкторії здійснюється через:

- вільний вибір студентом видів навчальної діяльності;
- вільний вибір дисциплін, які найбільше імпонують його побажанням і уявленням про професію;
- навчання здобувачів вищої освіти старших курсів за індивідуальним графіком роботи з поєднанням його з професійною діяльністю (Положення про навчання студентів за індивідуальним графіком роботи у РДГУ);
- участь здобувачів вищої освіти у програмах академічної мобільності (Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність РДГУ);
- навчання здобувачів вищої освіти за узгодженими між університетом та ЗВО-партнерами освітніми програмами для отримання спільних або подвійних документів про вищу освіту;
- участь у мовних та наукових стажуваннях;
- вибір баз навчальних і виробничих практик;
- участь у літніх школах, таборах, тощо;
- участь у наукових конференціях, семінарах, олімпіадах, конкурсах, змаганнях, тощо;
- вибір тематики та наукового керівника науково-дослідних робіт;
- вибір тематики, наукового керівника кваліфікаційної роботи та право запропонувати свою тему, у тому числі соціально-, політично- чи етично-контраверсійну, з обґрунтуванням доцільності її розробки;
- проходження сертифікаційних курсів для формування додаткових професійних компетентностей.

3. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБОРУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. Для планування та організації освітнього процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, що формується на підставі навчального плану відповідної освітньої програми та складається з нормативної та вибіркової частин.

3.2. Навчальні дисципліни за вибором здобувача вищої освіти (сертифіковані курси за вибором) – це дисципліни, які розробляються кафедрами університету з метою задоволення освітніх і професійних потреб студентів, підвищення їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці, з урахуванням вимог працедавців, тенденцій розвитку та регіональної політики в галузі освіти.

3.3. За кожною освітньою програмою робоча (проектна) група з врахуванням рекомендацій роботодавців та здобувачів вищої освіти за погодженням з випусковою кафедрою (кафедрами) формує вибірккову частину навчального плану, яка включає переважно фахові дисципліни, що надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальністю (спеціальностями), що визначають характер майбутньої діяльності, сприяють академічній мобільності студента та його особистим інтересам. Порядок вивчення, обсяги і зміст дисциплін, які спрямовані на поглиблення фахових компетентностей, мають враховувати структурно-логічну схему вивчення обов'язкових дисциплін. Крім фахових дисциплін вибірккова частина включає навчальні дисципліни світоглядного спрямування.

3.4. Навчальний план може містити спеціалізований блок дисциплін, який включає переважно фахові дисципліни, що визначають спеціалізовану підготовку студента в межах обраної освітньої програми, і спрямований на поліпшення здатності студента до працевлаштування за обраним фахом.

3.5. При щорічному оновленні освітніх програм та формуванні відповідних навчальних планів робоча група оновлює вибірккову частину навчальними дисциплінами, які містять результати наукових досліджень викладачів університету, отримали високу оцінку працедавців або формують у студентах університету додаткові компетентності, що підвищують його конкурентоспроможність на ринку праці.

3.6. Якщо освітня програма передбачає обов'язкове присвоєння освітньої кваліфікації, що включає спеціалізацію (додаткову спеціальність), студентам університету пропонується до вибору навчальні дисципліни, які формують необхідні компетенції щодо реалізації професійної діяльності за обраною спеціалізацією (додатковою спеціальністю) освітньої програми.

3.7. До переліку вибіркових навчальних дисциплін відповідної освітньої програми не можуть пропонуватись дисципліни, що аналогічні за змістом з обов'язковими навчальними дисциплінами.

3.8. Дисципліни, які вивчались студентами під час навчання за освітнім рівнем бакалавра, не можуть пропонуватись здобувачам освітнього ступеня магістра, однак ті, що не вивчались можуть бути обрані для вивчення.

3.9. Основними критеріями забезпечення кафедри, що спроможна реалізувати високу якість викладання вибіркової дисципліни, є кадрове

забезпечення (науковий ступінь, вчене звання, досвід викладання дисципліни, особистий рейтинг викладача); навчально-методичне забезпечення (електронний навчальний курс, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації); матеріально-технічна база (лабораторне забезпечення, бази практичного навчання); інформаційне забезпечення; відгуки студентів про якість викладання дисциплін на кафедрах; результати підсумкового та ректорського контролю знань студентів.

На підставі аналізу зазначеної вище інформації робочі групи формують перелік вибіркового дисциплін.

3.10. У РДГУ навчання здобувачів вищої освіти здійснюється на основі формування індивідуального навчального плану студента, який є його робочим документом. Кожен студент на підставі навчальних планів за освітніми ступенями і спеціальностями формує на наступний навчальний рік індивідуальний навчальний план студента (ІНПС). Індивідуальний навчальний план студента у РДГУ формується на студентоцентрованому підході, що розглядає здобувача вищої освіти як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу. Даний підхід передбачає взаємоповагу між студентом і викладачем, реальну вибірковість дисциплін, участь студентів у системі внутрішнього забезпечення якості освіти та процесах акредитації освітніх програм, наявність процедур реагування на студентські скарги та ін.

3.11. При виборі дисциплін студент має забезпечити виконання встановленого річного обсягу навчальних кредитів - 60 кредитів на навчальний рік. Проте, за бажанням, студент, який успішно засвоює обов'язкову навчальну програму, може збільшити встановлене навчальне навантаження за рахунок вибору додаткових дисциплін або дисциплін, що мають більший обсяг кредитів, але не більше 6 кредитів.

3.12. Студент має право обрати навчальні дисципліни із запропонованого переліку, або будь-які інші дисципліни із навчального плану іншої спеціальності, які відповідають необхідному обсягу кредитів та викладаються у відповідному – осінньому або весняному семестрі. Якщо студент обирає дисципліну з іншого навчального плану, він зобов'язаний виконувати всі види робіт, передбачені робочою програмою дисципліни, та скласти відповідний підсумковий контроль, в тому числі екзамен, не зважаючи на кількість екзаменів, які передбачені навчальним планом його спеціальності в даному семестрі. Студент не може обирати дисципліни з інших навчальних планів, якщо вивчення цієї дисципліни передбачає невиконану ним передумову та наслідком його вибору логічним є формування академічної заборгованості через відсутність необхідного рівня знань та вмінь.

4. ПРОЦЕДУРА ВИБОРУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1. Вибіркові дисципліни на освітньому рівні бакалавра включаються в навчальні плани з третього семестру, на освітньому рівні магістра – з другого.

4.2. Кафедри, за якими закріплено викладання вибіркових дисциплін, до 1 березня навчального року, що передує навчальному року, у якому розпочинається вивчення вибіркових дисциплін, формують переліки цих дисциплін, розробляють робочі програми навчальних дисциплін, визначають склад викладачів для їхнього забезпечення. До 15 березня навчального року, що передує навчальному року, у якому розпочинається вивчення зазначених дисциплін, ці переліки з анотаціями передаються до групи з формування та адміністрування сайту університету для їх розміщення на цьому сайті. Одночасно інформація про орієнтовні переліки дисциплін вільного вибору здобувача вищої освіти та викладацький склад для їхнього забезпечення оприлюднюється на факультетських дошках оголошень.

4.3. Кафедри за організаційного сприяння деканатів забезпечують методичну підтримку та супровід процесу вільного вибору здобувачами вищої освіти вибіркових дисциплін шляхом їхнього попереднього ознайомлення з програмними матеріалами, проведення консультацій, презентацій курсів зазначених дисциплін.

4.4. Здобувачі вищої освіти I-III курсів денної форми навчання до 15 квітня навчального року, що передує навчальному року, у якому розпочинається вивчення вибіркових дисциплін, ознайомлюються із переліками запропонованих дисциплін на основі інформації, розміщеної на сайті університету, дошках оголошень факультетів, презентацій, консультацій, організованих відповідними кафедрами за сприяння деканатів факультетів.

4.5. Здобувачі вищої освіти I-III курсів заочної форми навчання ознайомлюються із переліками запропонованих дисциплін на основі інформації, розміщеної на сайті університету, дошках оголошень, відвідування консультацій, організованих відповідними кафедрами протягом останньої сесії в навчальному році, що передує навчальному року, у якому розпочинається вивчення вибіркових дисциплін.

4.6. Здобувачі вищої освіти денної і заочної форми, що вступили на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра, здійснюють ознайомлення з переліками запропонованих дисциплін на другий семестр, їхніми навчальними програмами та складом лекторів на основі інформації, розміщеної на сайті університету та дошках оголошень факультетів до початку навчального року.

4.7. Записи здобувачів вищої освіти на вивчення обраних дисциплін здійснюються на підставі власноруч написаних заяв на ім'я декана у такі терміни:

- здобувачі вищої освіти I-III курсу денної форми навчання - до 15 квітня навчального року, що передує навчальному року, у якому розпочинається вивчення вибіркових дисциплін;

- здобувачі вищої освіти I-III курсу заочної форми навчання - не пізніше 15 червня навчального року, що передує навчальному року, у якому розпочинається вивчення вибіркових дисциплін;

- здобувачі вищої освіти денної і заочної форми, що вступили на навчання за освітнім рівнем магістра - до 10 вересня поточного навчального року (для вивчення вибіркових дисциплін у другому семестрі).

Заяву здобувач вищої освіти подає в деканат, де вона зберігається протягом усього терміну його навчання.

4.8. На підставі заяв здобувачів вищої освіти протягом тижня з моменту їх отримання деканати формують групи з вивчення вибірових дисциплін з врахуванням окремих корекцій вибору здобувача з метою виконання умов щодо мінімальної кількості здобувачів (10 осіб, за винятком малокомплектних груп), які можуть бути записані на певну дисципліну. Склад груп для вивчення фахових вибірових дисциплін погоджує декан. Службові записки за підписом декана про обрані для вивчення здобувачів вищої освіти вибірові дисципліни, кількість сформованих груп та їхню чисельність деканати подають до навчального відділу університету, який з відповідними кафедрами формує об'єднані групи та потоки здобувачів вищої освіти різних факультетів.

4.9. Інформація про обрані дисципліни заноситься до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти. Із цього моменту вибірова навчальна дисципліна стає для здобувача вищої освіти обов'язковою для вивчення.

4.10. Кафедрам, за якими закріплено викладання обраних здобувачами вищої освіти вибірових дисциплін, до початку навчальних семестрів, у яких заплановане вивчення зазначених дисциплін, рекомендується розробка їх повного навчально-методичного забезпечення у вигляді робочої програми навчальної дисципліни та освітнього контенту.

4.11. У разі поновлення, переведення здобувача вищої освіти, допуску до занять після завершення академічної відпустки перезарахування вибірових дисциплін здійснюється за рахунок попередньо вивчених дисциплін, що не дублюють зміст обов'язкових на обраній освітній програмі.

4.12. Координація роботи щодо вибору дисциплін здійснюється заступниками деканів з навчальної роботи та кураторами академічних груп.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Положення запроваджується в дію з моменту затвердження вченою радою університету.

5.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться та затверджуються вченою радою Університету.

5.3. Університет несе відповідальність за якість викладання і належне методичне забезпечення навчальних дисциплін, які пропонуються студентам для реалізації ними права вільного вибору.

5.4. Контроль за дотриманням вимог Положення покладається на деканати факультетів, дирекцію Інституту мистецтв, завідувачів випускових кафедр, навчальний відділ університету.

ЗРАЗОК
заяви студента на включення до індивідуального плану
дисциплін вільного вибору

Декану факультету

Рівненського державного
гуманітарного університету
проф. _____
студента _____ курсу _____ групи
спеціальності _____

(П.І.Б.)

ЗАЯВА

Прошу включити в мій індивідуальний навчальний план на
20 /20 навчальний рік такі дисципліни вільного вибору:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

(дата)

(підпис)

Узгоджено:

Завідувач кафедри _____
(підпис) (ПІБ)

Куратор _____
(підпис) (ПІБ)